
Streszczenia / Резюме

Bezpieczeństwo : teoria i praktyka : czasopismo Krakowskiej Szkoły Wyższej im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego 7/2, 117-126

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Streszczenia / Резюме / Abstracts

Andrzej Chodyński

*Nauki o bezpieczeństwie a nauki o zarządzaniu
– paradigmy i tożsamość*

Aktualnie toczy się dyskusja o tożsamości nauk o bezpieczeństwie oraz nauk o zarządzaniu. Równocześnie specjalisiści z obu tych obszarów tematycznych posługują się terminem „zarządzanie bezpieczeństwem”. Problematyka zarządzania bezpieczeństwem ma szczególny wymiar praktyczny, gdyż odnosi się do realnych problemów w związku z możliwością wystąpienia zagrożeń. Celem opracowania jest zatem określenie zakresu pojęcia „zarządzanie bezpieczeństwem”. Punktem wyjścia jest opis pojęć „zarządzanie” i „bezpieczeństwo” w oparciu o analizę ich podstaw naukowych. W szczególności odniesiono się do paradigmatów obu tych dyscyplin naukowych. Próbowano określić wspólne zawartości, wynikające z podstaw naukowych związanych z naukami społecznymi. Wychodząc z podstaw epistemologicznych, określono zasadnicze kwestie metodologiczne.

Safety sciences and management sciences: paradigms and identity

Safety sciences and management sciences identity are currently discussed. Specialists in both fields use the same phrase: "safety management." The issues of safety management feature a special practical dimension, as they address real problems related to the possible occurrence of hazards. The objective of this paper is the determination of the scope of the "safety management" term. The departure point is the description of the terms "management" and "safety" based on the analysis of scientific grounds. In particular, the paradigms of both scientific disciplines are taken into account. An attempt has been made to determine common content resulting from the scientific grounds related to social sciences. With the epistemological issues as the origin, the basic methodological aspects have been defined.

*Науки о безопасности и науки об управлении –
парадигмы и идентификация*

В настоящее время идет дискуссия о идентификации наук о безопасности и наук об управлении. В то же время эксперты по этим наукам используют тер-

мин «управление безопасностью». Проблематика управления безопасностью имеет особенное практическое значение, так как относится к реальным проблемам связанным с возможностью возникновения угроз. Целью данной статьи было дать определение термина «управление безопасностью», а исходной точкой изыскания являлось описание терминов «управление» и «безопасность» на основе анализа их научных основ. Особенное внимание автор обратил на парадигмы обоих научных дисциплин, а также попытался определить общие содержимые, вытекающие с научных основ общественных наук. Выходя с эпистемологических основ, автор также указывает ключевые методологические проблемы.

Andrzej Sęk

Rola i postępowanie nauczyciela w zakresie tworzenia bezpiecznych warunków funkcjonowania placówki szkolnej. Analiza problemu na przykładzie wybranych zdarzeń

Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa i spokoju w okresie pobierania nauki stanowi nie lada wyzwanie dla podmiotów do tego celu powołanych. Dużą rolę odgrywają tu zarówno nauczyciele, jak i instytucje, które z racji wykonywanych zadań mają obowiązek współpracy z placówkami szkolnymi. Tymi formacjami są bez wątpienia policja, straże gminne (miejskie), a nawet – po spełnieniu określonych wymogów proceduralnych – pracownicy ochrony osób i mienia. Działalność nauczycieli, wymienionych funkcjonariuszy czy też pracowników ochrony osób i mienia znajduje swoje odzwierciedlenie w aktach prawnych o randze ustaw, rozporządzeń i zarządzeń. Dla zapewnienia uczniom bezpieczeństwa w szkole i rodzinie istotne są działania podejmowane przez samych nauczycieli, korzystają oni bowiem z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego. Ich zachowanie w momencie ujawnienia na terenie szkoły przestępstwa i często również zatrzymania jego sprawcy odgrywa szczególną rolę dowodową nie tylko w procesie karnym, ale również w szeroko pojętej prewencji kryminalnej. Właściwe postawy będą sprzyjały przeciwdziałaniu różnego rodzaju patologiom społecznym, których „elementem” mogą stawać się uczniowie, a to z kolei pozwoli im na niczym niezakłócony rozwój intelektualny i przyjmowanie odpowiednich wzorców. Nie trzeba nikogo przekonywać, że szkoła jest drugim po domu rodzinnym środowiskiem wychowawczym, które ma zapewnić uczniom właściwą opiekę i wychowanie.

The role of the teacher in creating safe conditions for functioning of a school. The analysis of the problem on the example of selected events

Ensuring the security and safety of students while learning presents a real challenge for the entities appointed for the task. Both teachers and institutions required to co-operate with schools as part of their tasks play an important role here. These institutions include the police force, *gmina* (or city) guards, and even – after complying with certain procedural requirements – the staff of security companies. The activity of teachers, officers, and staff of security companies is reflected in legal regulations

such as acts, regulations and decrees. To ensure the security of students at school and at home, actions taken by teachers are crucial, since they fall under the legal protection provided for public servants and officers. Their conduct at the moment when an offence is revealed on the school premises, and often also during the apprehension of the offender, is of particularly important probative value not only during the criminal lawsuit, but also in broadly understood crime prevention. Correct attitudes will be conducive to counteracting various social pathologies, of which students may become an "element", which in turn will allow them to develop intellectually without interruptions and to follow suitable models. It goes without saying that school is the second most important educational environment after family home, and its role is to ensure that its students receive proper care and upbringing.

Роль и деятельность учителя в сфере создания безопасных условий функционирования школы. Анализ проблемы на примере выбранных примеров

Обеспечение безопасности и спокойствия ученикам в период их обучения, является важной задачей возложенной на соответствующие структуры государства. Большую роль в этом процессе играют как учителя, так и учреждения, которые ввиду своих обязанностей должны сотрудничать со школой. Такими структурами, несомненно, являются государственная и муниципальная полиция, а в некоторых случаях также частные охранные предприятия. Деятельность учителей, должностных лиц полиции или сотрудников частных охранных предприятий регулирует законодательство – законы и нормативные правовые акты. Для обеспечения безопасности учеников в школе и в семье большое значение имеет деятельность учителей, которые обладают статусом государственных служащих и как таковые подлежат особенной правовой защите. Их действия во время раскрытия преступления на территории школы, и зачастую также задержания нарушителя правопорядка, играют важную роль не только в уголовном процессе, но и в профилактике правонарушений несовершеннолетних. Правильные действия учителей способствуют профилактике различных видов социальной патологии, дают возможность учащимся развивать свои интеллектуальные способности и прививать соответствующие стандарты поведения. Само собой разумеется, что обязанностью школы, наряду с родительским домом, является предоставление ученикам надлежащего ухода, образования и воспитания.

Krystyna Cywa-Fetela

Wielopłaszczyznowość działań medialnych w kształtowaniu współczesnego oblicza bezpieczeństwa europejskiego

Dzisiejsze media masowe stały się nieodłączną częścią naszej rzeczywistości. Posiadają szczególną moc oddziaływania i kształtowania nie tylko nastrojów społecznych, ale także wpływają na kształtowanie poglądów, szczególnie w przypadku,

gdy mamy do czynienia ze słabszymi jednostkami, które nie mają ukształtowanego światopoglądu. Pojawia się wówczas niebezpieczna sytuacja wprowadzenia niewyselekcjonowanych informacji, które odnoszą zamierzony skutek w kreowaniu obrazów niemających nic wspólnego z daną rzeczywistością i pojawiającymi się zagrożeniami. Nie bez znaczenia jest również fakt pojawiającej się odporności na przepływ nieprawdziwych treści płynących z telewizji, radia i prasy. Artykuł dotyczy spraw kształtowania oblicza bezpieczeństwa europejskiego i wpływu mediów, z uwzględnieniem kwestii kryzysu przywodztwa politycznego oraz natłoku przekazywanych informacji.

Znane osobistości, np. ze świata politycznego, pokazywane są przez media w różnym świetle, a ich zachowania są wyreżyserowane w zależności od aktualnego zapotrzebowania. Mamy więc takie autorytety oraz stan postrzegania bezpieczeństwa, jaki sami stworzyliśmy. Ale czy bezpieczeństwo europejskie będące wyzwaniem i odpowiedzią na funkcjonujące realia faktycznie spełnia nasze oczekiwania? Czy stworzona symbioza pomiędzy światem medialnym a rzeczywistością funkcjonuje tak, jak powinna? Do tych dilemmaów autorka stara się ustosunkować w tekście.

Multidimensional aspects of media activities in shaping contemporary image of European security

Mass media today have become an integral part of our everyday reality. They constitute an extremely powerful tool in shaping moods and opinions of the society, especially in the case of individuals who do not have firm views or opinions on a given subject. There exists then a danger of inseminating unselected information, and thus creating images which have nothing to do with the reality and the real threats. The article focuses on issues relating to the shaping image of the European security and the influence of the media, especially in the situation of being constantly overloaded with news items and in the context of political leadership crisis. Well-known people, e.g. politicians, are shown by the media in different light, their behaviour and image is shown in such a way as to prove whatever is necessary at a given moment. Consequently, we end up with such authoritative figures and such perception of security as we have created ourselves. But does European security, being a challenge and response to the reality, really fulfill our expectations? Does the created symbiosis between the media-created world and the reality really function as it should? It is these dilemmas that the author ventures to investigate in the article.

Многоплановость действий СМИ в формировании современного образа европейской безопасности

Современные масс-медиа стали неотъемлемой частью нашей действительности. Они располагают особенной силой, позволяющей влиять и формировать общественное мнение, а также способной формировать взгляды, особенно когда речь идет о слабых личностях, не имеющих сформированного мировоззрения. Это создает потенциально опасную ситуацию использования необъективной информации, которая способна создать картину не имеющую ничего общего с действительностью и существующими угрозами. Вместе с тем можно наблюдать явления общественного равнодушия на появление потоков ложной

информационий в телевидении, радио и прессе. Данная статья затрагивает вопросы формирования картины европейской безопасности и влияние на её средств массовой информации, а также учитывает проблемы кризиса политического руководства и огромного объёма информации.

Известных лиц, напр., политиков, средства массовой информации показывают в разном свете, а их деятельность зачастую подстраивается под текущий момент. Таким образом общество получает власть и безопасность такими, какими само себе создало. Но значит ли это, что европейская безопасность, которая должна реагировать и соответствовать реальности, действительно отвечает нашим ожиданиям? Значит ли это, что созданный симбиоз между миром СМИ и действительность функционирует правильно? На эти вопросы автор пытается ответить в статье.

Mateusz Witański

Tajemnica telekomunikacyjna a możliwość ujawnienia danych billingowych

Ustawa Prawo telekomunikacyjne wprowadza do polskiego prawa pojęcie tajemnicy telekomunikacyjnej. Przez to pojęcie rozumie się ochronę danych telekomunikacyjnych. Na podstawie tych danych tworzone są jednak zestawienia billingowe, służące do rozliczeń połączeń danego abonenta. Sprawia to, że dane telekomunikacyjne mogą zostać ujawnione, a tym samym złamana może być tajemnica telekomunikacyjna. Szczególnie że w prawie telekomunikacyjnym znaleźć można wiele luk prawnych.

Telecommunications secrecy and the possibility to disclose billing data

The Telecommunications Law introduces the concept of telecommunications secrecy into the Polish Law. It is understood to mean protection of telecommunications data. The data form, however, the basis for call data records, used to bill the phone calls made by a given subscriber. Therefore, telecommunications data can be disclosed, and thus telecommunications secrecy can be breached. The more so, as many legal loopholes can be found in the Telecommunications Law.

Конфиденциальность телекоммуникационных систем и возможность предоставления информации биллинга

Закон «о телекоммуникации» ввёл в польское законодательство понятие «телекоммуникационной тайны». Этот термин предполагает защиту телекоммуникационных информаций. Однако, на базе этих данных, создаются биллинги, используемые для выставления счетов абонентам. Это может привести к тому, что информация об использовании телекоммуникационных услуг будет раскрыта, и, следовательно, существует возможность разглашения телекоммуникационной тайны, тем более, если учесть, что в Законе «о телекоммуникации» остается много недоработок.

Stanisław Woda

Homoseksualizm żołnierzy armii Stanów Zjednoczonych jako scena wojny kulturowej

Artykuł dotyczy kwestii obecności homoseksualizmu w warunkach służby wojskowej w Stanach Zjednoczonych. Perspektywa prawa tekstu zakotwiczona jest we wszechstronnej refleksji z dziedziny filozofii i psychologii; konstytuuje ona jego istotne tło jako pewną integralną oś całej narracji. Kluczowe pojęcie całego tekstu koncentruje się na patriarchacie jako modelu władzy, jej koncepcji i egzekucji – i istotnym źródle przenikliwych i pierwotnych doświadczeń dotykających ludzi. System patriarchatu jest ufundowany na dyskryminacji i pojawia się również figura homoseksualisty jako celu tej dyskryminacji i *ratio* dla legitymizacji patriarchatu. Instytucja wojska to bardzo esencjalne i skoncentrowane laboratorium patriarchalnych procesów. Ambicją tekstu jest zaprezentować nie tylko działanie patriarchatu, lecz również konkretne sposoby efektywnej konwersji destruktywnych przejawów patriarchatu w konstruktywny stan indywidualnego i (w konsekwencji) społecznego dobrostanu jako pewnego stanu optymalnego dla realizacji celów i zadań militarnych.

Military Service of Homosexuals in the American Army: A Scene of the Culture War

The article deals with the question of the presence of homosexuality under conditions of military service in the United States. The legal perspective of the text is embedded in the comprehensive reflection from the field of philosophy and psychology that constitutes its important background as some integral strand of narrative. The key notion of the whole text concentrates on patriarchy as a model of power, its conception and execution – and some source of acute and primary experiences that touch people. The system of patriarchy is founded on discrimination and the figure of a homosexual as the target of that discrimination and the rationale of patriarchy's legitimisation appears as well. The institution of the army is a very essential and concentrated laboratory of patriarchal processes. The text has an ambition to present not only the work of patriarchy but also: some ways of effective conversion of destructive aspects of patriarchy into the constructive state of individual and (consequently) social wellness as some optimal state for military goals and tasks' realisation.

Гомосексуализм солдат армии Соединенных Штатов как сцена культурной войны

В статье рассматривается присутствие гомосексуализма в условиях военной службы в Соединенных Штатах. Юридическая перспектива разработки учитывает всесторонние философские и психологические аспекты, а также дает общий фон проблемы. Ключевое понятие всего текста концентрируется на патриархате как модели власти, её концепции и исполнении, а также существенного источника всего опыта человечества. Система патриархата, основана на дискриминации, в ней выступает образ гомосексуалиста как цели дискриминации

и обоснование легитимности патриархата. Армия является очень важной и целинаправленной лабораторией патриархальных процессов. Автор статьи пытается не только указать негативное влияние патриархата, но и представить конкретные способы эффективного преобразования разрушительных проявлений патриархата в конструктивное состояние индивидуального и (в последствии) общественного благосостояния, как некоторого оптимального состояния, способствующего достижению военных целей и задач.

Grzegorz Ciechanowski

Misje pokojowe ONZ na Bliskim Wschodzie w okresie zimnej wojny

Artykuł opisuje aktywność działań ONZ, w tym szczególnie operacji pokojowych na Bliskim Wschodzie w okresie zimnej wojny. Po proklamowaniu państwa Izrael był to jeden z najbardziej zapalnych rejonów w okresie zimnej wojny. 29 maja 1948 r. rozpoczęła swą działalność trwającą do dziś misja obserwatorów wojskowych w Palestynie (UNTSO). Na tym obszarze powołano też po raz pierwszy oddziały sił pokojowych w celu rozdzielenia wrogich stron i monitorowania warunków rozejmowych. Pierwsze Doraźne Siły Pokojowe Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNEF I) w Egipcie utworzone zostały w 1956 r. po zakończeniu tzw. wojny sześciodniowej; UNEF II w Egipcie oraz UNDOF na Wzgórzach Golan sformowano po wojnie Jom Kippur, zaś misję UNIFIL powołano dla nadzorowania ewakuacji wojsk izraelskich z Południowego Libanu. W okresie 1948–1978 ONZ powołała 13 operacji pokojowych (w następnej dekadzie 1978–1988 nie rozwinęto żadnej), w tym większość z nich funkcjonowała Bliskim Wschodzie.

UN peacekeeping operations in the Middle East during the cold war

The article describes peacekeeping activities of the UN in the Middle East during the cold war. There have served UNTSO mission military observers in Palestine since 29 May 1948. The first peacekeeping units were formed in Egypt for separation of enemy forces and monitoring of agreement rules. The blue beret units were a backbone of UNEF I mission after the six days war. The UNEF II in Egypt and UNDOF in The Golan Heights were formed after the Yom Kippur War. And UNIFIL was formed for monitoring of evacuation of Israeli Defense Forces from South Lebanon. There were formed 13 UN peacekeeping missions in the period 1948–1978. Most of them were located in the Middle East.

Миротворческие операции ООН на Ближнем Востоке во время холодной войны

В статье рассмотрена деятельность ООН, в частности, миротворческие операции на Ближнем Востоке во времена холодной войны. После провозглашения государства Израиль этот регион был одним из самых нестабильных регионов

Streszczenia / Резюме / Abstracts

мира во время холодной войны. 29 мая 1948 г. был учрежден, существующий по сей день, Орган ООН по наблюдению за выполнением условий перемирия в Палестине (ОНВУП – UNTSO). В этом регионе начали действовать первые миротворческие силы для разделения враждующих сторон, по наблюдению за режимом прекращения огня и выполнением соглашений о перемирии. Первые Чрезвычайные вооружённые силы ООН (ЧВСООН I – UNEF I) были учреждены в ноябре 1956 года и действовали на территории Египта после так называемой Шестидневной войны; ЧВСООН II (UNEF II) в Египте и СООННР (UNDOF) на Голанских высотах были сформированы после войны Судного дня (Четвёртая арабо-израильская война), а миротворческие силы ЮНИФИЛ (UNIFIL) были созданы для наблюдения за процессом вывода израильских войск из южного Ливана. В 1948–1978 гг. ООН провела 13 миротворческих операций (в 1978–1988 не было никаких новых операций) – большинство из них проводилось на Ближнем Востоке.